

Olsztyn, dnia 22 lipca 2019 r.

PS-VI.431.1.41.2019 MP

*Pani
Elżbieta Rogowska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Nowym Mieście Lubawskim*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.535.2019 z dnia 4 czerwca 2019 roku /akta kontroli str. 1/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Marzena Przybylska - główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym oraz
2. Izabela Chowańska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim, mieszczącym się pod adresem: ul. Rynek 1, 13 - 300 Nowe Miasto Lubawskie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 5 czerwca 2019 r. a zakończono w dniu 7 czerwca 2019 r. Przedmiotem kontroli objęto formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.) – zwanej dalej ustawą,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. z 2011 r., poz. 1608).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. MOPS / Ośrodek / jednostka / jednostka kontrolowana – co oznacza: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
2. Program – co oznacza: *Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018 – 2020*,
3. dyrektor Ośrodka / dyrektor jednostki kontrolowanej - co oznacza: dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim - panią Elżbietę Rogowską,
4. plan – co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust.1 pkt. 1 i 2 ustawy,
5. ocena – co oznacza: ocenę, o której mowa w art. 15 ust.1, pkt.15 ustawy,
6. asystent / asystent rodziny – co oznacza: asystenta, o którym mowa w art. 11 ust.4 pkt.1) ustawy, zatrudnionego w Ośrodku.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez jednostkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Elżbiety Rogowskiej - dyrektora Ośrodka oraz asystentów rodziny. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w jednostce dokumentacji merytorycznej, informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez wyżej wymienione

- asystent nr 2 – zatrudniony na 1 lutego 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu,
- asystent nr 3 – zatrudniony od 1 września 2018 r. do 28 lutego 2019 r. w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, od 1 marca 2019 r. w wymiarze 1 etatu.

Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów ustalono, że wszyscy asystenci posiadali odpowiednie kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska, zgodnie z art.12 ust.1 pkt ustawy. W aktach osobowych asystentów rodziny znajdowała się dokumentacja potwierdzająca spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt. 2 - 4 tj., że :

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest i nie była im zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Stwierdzono, że zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy asystenci nie wykonywali obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której prowadzili pracę. Nie prowadzili też postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. W toku kontroli ustalono także, że Ośrodek stwarzał możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny. W okresie podlegającym kontroli asystenci uczestniczyli min. w szkoleniu „Profesjonalny asystent rodziny - przegląd zadań i wskazówki do ich wykonania” /**akta kontroli str. 54-57**/.

4. Tryb przydzielania i realizacja zadań asystenta rodziny.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli asystenci pracowali łącznie z 27 rodzinami, w tym z 10 w ramach projektu „Aktywność szansą na rozwój”.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że praca asystentów zorganizowana była zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, w myśl którego liczba rodzin, z którymi asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę nie może przekroczyć 15. W dniu rozpoczęcia kontroli asystenci udzielali wsparcia 17 rodzinom. Spośród wszystkich rodzin objętych asystą rodziny w okresie podlegającym kontroli, 7 zostało zobowiązanych do współpracy przez sąd, 1 rodzinę objęto takim wsparciem z mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U 2016 r., poz.1860 ze zm.), z 2 rodzin dzieci umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej.

Szczegółowej analizie poddano dokumentację 10 rodzin. Stwierdzono, że w przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny, zgodnie z art. 11 ust.1 ustawy przeprowadzał wywiad środowiskowy. Gdy z przeprowadzonej analizy sytuacji rodziny sporządzonej w wywiadzie, wynikała konieczność przydzielenia asystenta rodziny, pracownik socjalny wnioskował (również w wywiadzie) o przydzielenie go rodzinie. Wniosek akceptowany był przez Dyrektora Ośrodka /**akta kontroli str. 58**/, po czym rodzina podpisywała zgodę na współpracę /**akta kontroli str. 59**/ . Następnie asystent sporządzał *Plan pracy z rodziną* /**akta kontroli str. 60 - 61**/, który uwzględniał m.in:

- skład rodziny,
- problemy rodziny,
- cel główny,
- oczekiwane efekty (nazywane w planie celami szczegółowymi) wraz z zaplanowanymi działaniami,
- cele krótkoterminowe i cele długoterminowe.

Integralną częścią *Planu pracy z rodziną* był dokument o nazwie *Zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych* /**akta kontroli str. 62**/,

Asystent realizując swoje zadania współpracował z przedstawicielami instytucji takich jak: przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespół interdyscyplinarny, sąd.

5. Formy pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez Dyrektora, stanowiących akta kontroli str. 67-69 oraz analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą praca z rodziną realizowana była poprzez następujące formy:

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne

W okresie objętym kontrolą MOPS nie zatrudniał specjalistów, natomiast zapewniał rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do bezpłatnych usług:

- **psychologa** – zatrudnionego w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Urzędzie Miasta w Nowym Mieście Lubawskim, trzech **psychologów** zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim oraz trzech **psychologów** zatrudnionych w Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim.
W okresie podlegającym kontroli do psychologów skierowano 10 rodzin.
- **psychoterapeuty** – zatrudnionego w Urzędzie Miasta w Nowym Mieście Lubawskim,
- **neuropsychologa** - zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- trzech **logopedów** - zatrudnionych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- **pedagoga** zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście oraz czterech **pedagogów** zatrudnionych w Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim.
W okresie podlegającym kontroli do pedagoga skierowano 25 rodzin.
- **lekarza konsultanta** – zatrudnionego w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim.

Terapia i mediacje

MOPS w Nowym Mieście Lubawskim zatrudnia pracowników posiadających kwalifikacje do prowadzenia mediacji rodzinnych, jednakże nie realizował pomocy w tej formie ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

W okresie podlegającym kontroli MOPS nie zatrudniał terapeuty, jednakże umożliwił swoim podopiecznym korzystanie z pomocy terapeuty ds. uzależnień, zatrudnionego w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście Lubawskim.

Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne

W 2018 r. i w 2019 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęte były dwie rodziny, w tym troje dzieci. Usługi te polegały na rehabilitacji dzieci oraz wsparciu dziecka pomocą psychologiczną.

Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego

Jak wynika z udzielonej przez Dyrektora informacji, Ośrodek nie zapewniał we własnym zakresie poradnictwa prawnego, rodziny nie miały również zapewnionego stałego

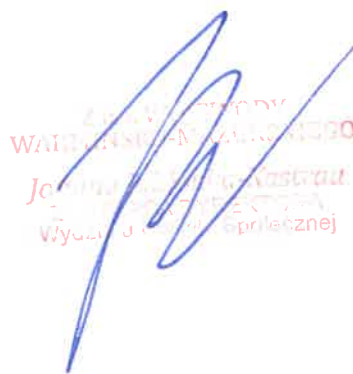
podjęcie działań mających na celu kontynuację działalności placówki wsparcia dziennego Nazaret oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, aby mogły wesprzeć dysfunkcyjnych rodziców w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i być jednocześnie dla dzieci konstruktywną alternatywą spędzania wolnego czasu. Zgodnie z udzielonym instruktażem, zwraca się uwagę na konieczność stosowania w dokumentacji nazewnictwa zgodnego z zapisami ustawy oraz odnotowywania w planie pracy z rodziną faktu skoordynowania planu pracy z rodziną z planem pomocy dziecku, w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.).

Urząd Województwa Mazowieckiego
Jednostka Specjalna ds. Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
Wydział ds. Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

GLÓWNY SPECJALISTA

Izabela Chowańska

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Katarzyna Brewka

7

GLÓWNY SPECJALISTA

Marzena Przybylska